

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/59/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7611214819
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Mazáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2012:7611214819.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu J. Y. G., G..M..B., G. G. Ú. Č..X, H., V.: XX XXX XXX, zast. Advokátskou kanceláriou U. Y., G..M..B., G. G. Ú. Č..X, H., V.: XX XXX XXX, proti žalovanej W. Y., T.. X.X.XXXX, H. R. Č.. XXXX/X, G. T. D., za účasti vedľajšieho účastníka Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom D. XX, C., V.: XX XXX XXX, zast. N.. Z. I., advokátom so sídlom T.. G. Č..X, G., o zaplatenie 476,15 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 7C/198/2011-47 zo dňa 13.februára 2012 takto

rozhodol:

M e n í uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom tak, že priznáva vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov prvostupňového konania v sume 97,46 €, ktorú je povinný žalobca zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia advokátovi vedľajšieho účastníka N.. Z. I..

Žalobca a vedľajší účastník nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením konanie zastavil a zaviazal žalobcu zaplatiť právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka náhradu trov konania vo výške 141,26 € na účet N.. Z. I., advokáta so sídlom v Stropkove do 15 dní od právoplatnosti uznesenia. O trovách konania účastníkov rozhodol tak, že žalobca a žalovaná nemajú právo na ich náhradu.

V odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvého stupňa uviedol, že žalobca podal na súd dňa 3.10.2011 návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým sa domáhal od žalovanej zaplatenia dlžnej sumy vo výške 476,15 € s prísl. titulom nezaplatenej časti úveru a zároveň požadoval nahradiť vzniknuté trovy konania. Dňa 27.10.2011 vydal súd platobný rozkaz, proti ktorému podal vedľajší účastník, ktorý vstúpil do konania po vydaní platobného rozkazu odpor, v odôvodnení ktorého uviedol, že vznáša námietku premlčania voči nároku žalobcu. Na pojednávaní dňa 13.2.2012, ktorého sa zúčastnil právny zástupca žalobcu N.. C. U. vzal návrh v celom rozsahu späť a žiadal, aby súd konanie zastavil. Súd prvého stupňa citoval ust. § 96 ods.1 až 3 O.s.p. a konštatoval, že žalobca vzal návrh v celom rozsahu späť, a preto konanie zastavil. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods.2 O.s.p. lebo k zastaveniu konania došlo zavinením žalobcu a priznal vedľajšiemu účastníkovi žalovaného ním požadované trovy konania a to trovy právneho zastúpenia podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci. Konštatoval, že trovy pozostávajú z dvoch úkonov á 51,45 € (prevzatie a príprava zastúpenia, odpor zo dňa 19.12.2011), 2x 7,41 € - režijný paušál + 20%DPH, čo spolu činí 141,26 €.

Proti tomuto uzneseniu, a to proti výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom, podal včas odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok rozhodnutia

preskúmal a v zmysle ust. § 220 O.s.p. ho zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy konania a právneho zastúpenia v odvolacom konaní. Citoval ust. § 93 ods.1, 2, § 142 ods.1, § 146 ods.2, § 150 ods.1, 2 O.s.p. a vyslovil názor, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Uviedol, že zákon pripúšťa vstup vedľajšieho účastníka do konania, žalobca sa nemôže brániť proti vstupu združeniu do konania za účelom ochrany spotrebiteľa, avšak nevidí význam v právnom zastúpení vedľajšieho účastníka, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch. Spochybnil nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajším účastníkom. Konštatoval, že v danom prípade nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu. Vyslovil názor, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania a na túto skutočnosť by mal súd prihliadať a reflektovať použitím ust. § 150 O.s.p. Poukázal na vyčíslenie trov právneho zastúpenia právnym zástupcom vedľajšieho účastníka vo výške 141,26 €, pri ktorých nie je zrejmé, z akej tarifnej hodnoty súd vychádzal, lebo ak by vychádzal zo sumy 476,17 € podľa vyhl.č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, súd by priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania za dva úkony právnej služby (2x33,20 €) a za dva režijné paušály (2x7,41€) a 20% DPH, celkom vo výške 97,46 €. Vzhľadom na to, že súd priznal trovy právneho zastúpenia vo výške 141,26 € predpokladal, že súd vychádzal z istiny vo výške 476,17 € a z kapitalizovanej sumy, ktorú však presne nevyčísliť. Uviedol, že v prípade, ak súd prizná vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, čo žalobca považuje za nedôvodné, má ich priznať len v zmysle § 9 ods.1 a § 10 ods.2 vyhlášky, pri výpočte ktorých vychádza len z hodnoty sporu 476,17 €, ktorá predstavuje tarifnú hodnotu určenú pri začatí poskytovania právnej služby. V prípade, ak by mal zákonodarca na mysli, že sa za tarifnú hodnotu považuje aj príslušenstvo pohľadávky, uviedol by to v citovanom ust. § 10 ods.2 vyhlášky.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol uznesenie v jeho napadnutej časti potvrdiť. Uviedol, že ak žalobca namieta nadbytočnosť a nehospodárnosť právneho zastupovania vedľajšieho účastníka je potrebné argumentovať tým, že práve v dôsledku kvalifikovanej obrany poskytovanej prostredníctvom združenia žalovanej nedošlo k správoplatneniu nezákonne vydaného platobného rozkazu. Konštatoval, že účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods.2 Ústavy, podľa ktorého každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania a to za podmienok ustanovených zákonom. Vyslovil názor, že každý má právo na to, aby hoci aj v jednoduchej, skutkovo a právne menej zložitej veci bol zastúpený advokátom. Toto ústavne zaručené právo môže uplatňovať v rámci celej republiky bez ohľadu na to, že voľba miestneho advokáta by bola spojená s nižšími trovami, než udelenie plnomocenstva právnenému zástupcovi mimo mesta alebo obce, kde účastník konania býva. Konštatoval, že aj vedľajší účastník ako občianske združenie zložené prevažne z laikov v oblasti práva, ktoré je pripravené dôsledne presadzovať a chrániť aj v súdnych konaniach oprávnené záujmy spotrebiteľov, má právo vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“ a práve preto vedľajší účastník je právne zastúpený advokátmi, ktorí sú ochotní takéto právne zastupovanie realizovať. Citoval ust. § 146 ods.2 O.s.p. a konštatoval, že ak navrhovateľ vezme návrh späť a nejde o prípad podľa § 146 ods.2 druhá veta O.s.p., z procesného hľadiska zásadne platí, že zaviniť zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť odporcovi trovy konania. Poukázal na novelizované znenie ust. § 137 O.s.p., ktoré bolo s účinnosťou od 1.1.2012 doplnené zákonom č. 332/2011 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi. Zdôraznil, že môže preukázať, že vo viacerých súdnych sporoch pôsobil jeho vstup do konania pre žalobcu odradzujúco v tom zmysle, že uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku vzal svoj návrh na začatie konania späť a konanie žiadal zastaviť, pričom aj predmetná právna vec je toho dôkazom. K námietke žalobcu ohľadom nesprávneho stanovenia tarifnej hodnoty veci súdom, ktorá predstavuje istinu a kapitalizovanú sumu úrokov z omeškania ku dňu začatia poskytovania právnych služieb poukázal na § 9 ods.1 a § 10 ods.2 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a uviedol, že v predmetnej veci sa začalo poskytovanie právnej služby úkonom prevzatia a prípravy zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom dňa 1.10.2011, pričom išlo nielen o istinu, ale aj o úroky z omeškania a tento predmet konania definuje výšku peňažného plnenia, ktorého sa právna služba týka, pri začatí poskytovania právnej služby. Toto peňažné plnenie vo výške existujúcej pri začatí poskytovania právnej služby, predstavuje tarifnú hodnotu, z ktorej je potrebné vypočítať tarifnú odmenu podľa § 10 ods.2 AT, lebo AT v žiadnom ustanovení neurčuje výpočet tarifnej hodnoty inak a nevylučuje z tarifnej hodnoty žiadnu časť peňažného plnenia alebo práva. Vyslovil

názor, že príslušenstvo má rovný právny režim ako hlavná vec (úroky z omeškania ako príslušenstvo pohľadávky), pokiaľ zákon neurčí inak. Konštatoval, že podľa § 24 zák. č. 586/2003 Z.z. (zákon o advokácii), advokát poskytuje právne služby za odmenu a nie je žiaden dôvod, aby advokát poskytoval právne služby, týkajúce sa príslušenstva, zdarma. Na podporu názoru, že tarifnou hodnotou je nielen istina, ale aj úroky z omeškania, poukázal na jednotnú prax súdov pri aplikácii § 142 ods.1 O.s.p., keď pri skúmaní záverov o plnom úspechu vo veci, sa vyžaduje plný úspech aj v otázke príslušenstva uplatneného nároku, inak možno uvažovať len o aplikácii § 142 ods.2 O.s.p. Zároveň si vedľajší účastník uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 40,03 €.

Odvolací súd podľa § 212 ods.1, 3 v spojení s § 214 ods.2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania preskúmal uznesenie v napadnutom výroku, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné.

Podľa § 146 ods.2 prvá veta O.s.p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Podľa § 150 ods.1 O.s.p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Podľa § 150 ods.2 O.s.p., ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť.

Podľa § 9 ods.1 vyhl. č.655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb základná sadzba tarifnej odmeny sa stanoví podľa tarifnej hodnoty veci alebo druhu veci, alebo práva a podľa počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal, ak táto vyhláška neustanovuje inak.

Podľa § 10 ods.2 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, ak nie je ustanovené inak, považuje sa za tarifnú hodnotu výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby; za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky a hodnota záväzku.

Ustanovenie § 146 ods.2 veta prvá O.s.p. ukladá povinnosť nahradiť trovy konania tomu, kto zavinil, že sa konanie muselo zastaviť. Zavinenie možno posudzovať len z procesného hľadiska a nie podľa hmotného práva, pretože potom by išlo o posudzovanie dôvodnosti nároku vo veci samej, takže by po zastavení konania súd ďalej skúmal dôvodnosť nároku vo veci samej. Preto pokiaľ navrhovateľ vzal návrh späť, z procesného hľadiska zásadne platí, že zavinil zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť trovy konania odporcoví, (pokiaľ neprichádza do úvahy postup podľa § 146 ods.2 veta druhá O.s.p.).

V danom prípade súd prvého stupňa pri rozhodovaní o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom správne aplikoval ust. § 146 ods.2 veta prvá O.s.p., keďže k zastaveniu konania došlo zaviniením žalobcu, ktorý návrh na začatie konania vzal späť na pojednávaní 13.2.2012.

K odvolacím námietkam žalobcu, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva a že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania a na túto skutočnosť by mal súd prihliadať a reflektovať použitím ust. § 150 O.s.p., odvolací súd dodáva, že v ust. § 150 ods.1 O.s.p. ustanovené moderačné právo súdu zmierniť dôsledky uplatnenia právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania, dáva súdu možnosť, aby za splnenia predpokladov v tomto

ustanovení uvedených, nepriznal náhradu trov konania úspešnému účastníkovi konania, u ktorého sú inak splnené predpoklady pre priznanie náhrady celkom alebo sčasti. Predmetné ustanovenie umožňuje tak presadiť aplikáciu ust. § 1 O.s.p. (zabezpečiť spravodlivú ochranu práv a oprávnených záujmov účastníka, ako aj výchovu na zachovanie zákonov, na čestné plnenie povinností a na úctu k právam iných osôb) a docieľiť tak, pokiaľ možno spravodlivú ochranu práv, čo aplikácia zásady zodpovednosti za výsledok vždy neumožňuje. Musí ale ísť o výnimočný prípad (o výnimočnosť v okolnostiach danej veci, alebo okolnostiach na strane účastníkov a to obidvoch) jeho aplikácie. Ustanovenie § 150 ods.1 O.s.p. neslúži k zmierňovaniu majetkových rozdielov medzi účastníkmi konania, ale k riešeniu situácie, v ktorej je nespravodlivé, aby ten, kto dôvodne bránil svoje porušené alebo ohrozené práva alebo právom chránené záujmy, získal náhradu trov, ktoré pri tomto konaní dôvody vynaložil. Rozhodnutie súdu, podľa ktorého ten, kto v konaní napokon uspel, znášal svoje náklady, sa preto bude javiť spravodlivým predovšetkým vzhľadom na existenciu okolností súvisiacich so stavom pred začatím sporu, so správaním sa účastníkov v priebehu sporu, s okolnosťami uplatnenia nároku a pod. Odvolací súd je toho názoru, že v danom prípade konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia nedochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov a nehospodárnosti konania, na ktorú skutočnosť by mal súd prihliadať použitím ust. § 150 O.s.p. V tomto smere odvolací súd poukazuje na ust. § 3 ods.4, 5 zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona o priestupkoch, podľa ktorých každý spotrebiteľ má právo združovať sa spolu s inými spotrebiteľmi združenia a prostredníctvom týchto združení v súlade so zákonom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov, ako aj uplatňovať práva zo zodpovednosti voči osobám, ktoré spôsobili škodu na právach spotrebiteľov. Proti porušeniu práva a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Z uvedeného je zrejmé, že vedľajší účastník na strane žalovanej vstúpil do konania s cieľom chrániť a presadzovať oprávnené záujmy žalovanej, a preto pokiaľ vedľajší účastník bol v konaní zastúpený právnym zástupcom, nemožno v danom prípade zastávať názor, že týmto zastúpením došlo k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania aj s poukazom na ust. § 20 ods.1 zák.č. 586/2003 Z.z. o advokácii, podľa ktorého každý má právo na poskytovanie právnych služieb a môže o ne požiadať u ktoréhokoľvek advokáta. Odvolací súd ďalej dodáva, že v danom prípade nie je možné aplikovať ani ust. § 150 ods.2 O.s.p., nakoľko z dôvodovej správy ustanovenia § 150 ods.2 O.s.p. v znení zákona č. 384/2008 Z.z. účinného od 15.10.2008, vyplýva úmysel predkladateľa zákona vo veciach s nízkou hodnotou sporu pristúpiť k zníženiu neprimeraných trov, ak tieto sú voči pohľadávke v drobných sporoch neprimerané, a to obdobne ako je upravené v Nariadení EP a Rady (ES) č.861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, tzv. drobných sporoch. Ide však o konania, kde trovy predstavujú niekoľkonásobne vyššiu sumu ako samotná pohľadávka. O takýto prípad však v danej veci nešlo.

Súd prvého stupňa ale pri rozhodovaní o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom pri ich výpočte nepostupoval správne, keď za jeden úkon právnej pomoci stanovil základnú sadzbu tarifnej odmeny podľa tarifnej hodnoty veci, ktorú považoval ako kapitalizovanú sumu istiny a príslušenstva. Aj napriek tomu, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia nie je zrejmé, z akej tarifnej hodnoty veci vychádzal súd prvého stupňa pri stanovení základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, avšak pokiaľ za jeden úkon právnej služby priznal tarifnú odmenu 51,45 €, pri aplikácii ust. § 10 ods.1 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci, je možné vyvodiť, že suma 51,45 € je základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby z tarifnej hodnoty veci 672,24 €. Odvolací súd v tomto prípade poukazuje na doslovné znenie ust. § 10 ods.2 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnej pomoci, podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, považuje sa za tarifnú hodnotu výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka, určená pri začatí poskytovania právnej služby; za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky a hodnota záväzku. Vzhľadom na to, že v citovanom ustanovení nie je ustanovené, že za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky „s príslušenstvom“ nemožno zahrnúť príslušenstvo pohľadávky do jej hodnoty, pre účely stanovenia základnej sadzby tarifnej odmeny. Záver o tom, že príslušenstvo pohľadávky možno zahrnúť do hodnoty pohľadávky nevyplýva ani z logického a jazykového výkladu tohto ustanovenia. Keďže v danom prípade pri začatí poskytovania právnej služby hodnota pohľadávky bola 476,15 €, základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby z tarifnej hodnoty 476,15 € je 33,20 €. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 220 O.s.p. zmenil uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom tak, že priznal vedľajšiemu účastníkovi

náhradu trov prvostupňového konania v sume 97,46 €, ktoré pozostávajú z dvoch úkonov právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie odporu zo dňa 19.12.2011 - 2x33,20 €), 2x7,41 € - režijný paušál + 16,24 € - 20% DPH, čo spolu predstavuje sumu 97,46 €. Trovy právneho zastúpenia boli vyčíslené v súlade s ust. § 10 ods.1, § 16 ods.3, § 18 ods.3 vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods.1 O.s.p., v spojení s ust. § 142 ods.2 O.s.p. tak, že žalobca a vedľajší účastník nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo ani jeden z nich nemal v odvolacom konaní plný úspech.

Toto rozhodnutie senát Krajského súdu v Košiciach prijal pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods.9 zák.č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.